

Aan	Agentschap NL	Behandeld door
T.a.v.	Addie Weenk	Gert Koot
Van	Gert Koot en Marianne Zegwaard	E Gert.Koot@MWHGlobal.COM
Betreft	Maatwerkplan aanpak zwerfafval omgeving Insula College Dordrecht	T +31(0)15 7512990
Datum	13 februari 2012	
Projectnummer	M11B0251	
T.b.v.	Agentschap NL	
Kopie naar	Bas Bastiaanse, Pieter Fokkens, Sander Verschuren, Hans van Schaardenburg	
Documentnaam	20120213 eindversie maatwerkplan gebiedstraject schoolomgeving Insula	
	College.doc	

1 Inleiding

In het kader van het Focusprogramma 'Gemeente Schoon' van het Agentschap NL heeft de gemeente Dordrecht zich aangemeld voor de uitvoering van een gebiedstraject schoolomgeving. Het doel van dit programma is een gerichte zwerfafvalaanpak te ontwikkelen voor een middelbare school en deze te beschrijven in een maatwerkplan, waarmee de school vervolgens aan de slag kan. Agentschap NL heeft MWH gevraagd dit traject voor de gemeente Dordrecht te begeleiden. De resultaten van dit gebiedstraject staan beschreven in dit maatwerkplan.

Beoogde doelen

De gemeente Dordrecht beoogt dat het maatwerkplan maatregelen omvat die leiden tot:

- betrokkenheid van de school met de omgeving;
- bewustwording van de leerlingen ten behoeve van educatie en gedragsverandering;
- een stijging in de belevingswaarde en tevredenheid vanuit de buurt.

Locatiekeuze

Mede op basis van de informatie van de gebiedsmanagers en meldingen, heeft de gemeente er voor gekozen om met het Insula College te overleggen over deelname aan dit traject. Hierop is positief gereageerd en het gebiedstraject heeft zich specifiek gericht op de locatie Dubbeldam, gelegen aan de Koningstraat 294. Ook de vestiging Reeland (Halmaheiraplein) is benaderd, maar hier lagen andere prioriteiten en mede vanwege personele wisselingen bleek het niet mogelijk om deel te nemen aan het traject.

Aanpak

Voor het tot stand komen van dit maatwerkplan heeft MWH eerst overlegd met vertegenwoordigers van de gemeente Dordrecht en Weizigt Natuur- en Milieucentrum (NMC). Vervolgens is drie keer overleg gevoerd met het Insula College. Bij deze overleggen waren de volgende personen betrokken:

- Bas Bastiaanse, directeur locatie Dubbeldam (Koningstraat), Insula College;
- Pieter Fokkens, coördinator Afval en Reiniging, gemeente Dordrecht;

- Hans van Schaardenburg, opzichter schoon, gemeente Dordrecht;
- Sander Verschuren, adviseur Duurzaamheidseducatie, Weizigt NMC.
- Gert Koot, adviseur, MWH;
- Marianne Zegwaard, senior adviseur, MWH.

Rol Weizigt NMC

Weizigt ontwikkelt als Natuur –en milieucentrum lesmateriaal voor leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs. Over het thema zwerfafval is al materiaal beschikbaar dat via Weizigt NMC aan de scholen wordt aangeboden. Vanuit Weizigt NMC worden lessen en projectweken aangeboden, waarvoor de school alleen de begeleiding gedurende de les/projectperiode moeten bieden.

2 Algemeen

Huidige situatie Insula College (Koningstraat)

- Vanwege de aanhoudende overlast van zwerfafval is het voor leerlingen van klas 1 en 2 sinds het schooljaar 2011-2012 niet meer toegestaan om tijdens de pauzes van het schoolterrein te gaan.
- Na iedere pauze vindt er corvee plaats waarbij een groepje leerlingen onder aansturing van de conciërge volgens rooster in en rond de school afval opruimen.
- In het verleden heeft het Insula College meerdere activiteiten uitgevoerd met betrekking tot zwerfafval en duurzaamheid, deels via Weizigt NMC. Deze activiteiten zijn echter nooit ingebed in een vaste structuur.

Randvoorwaarden Insula College

Het Insula College heeft met betrekking tot het gebiedstraject de volgende wensen:

- Het programma heeft een structurele opzet en moet de komende jaren gecontinueerd kunnen worden, dat wil zeggen de programmaonderdelen worden ingebed in het curriculum.
- De vervuiling wordt zowel binnen als buiten de school aangepakt.
- Het programma kan met beperkte tijdinzet van betrokken docenten en staf worden uitgevoerd.
- De school heeft de ambitie om naast de bestaande profielen 'sport' en 'cultuur' een derde profiel 'techniek' te ontwikkelen. Het thema zwerfafval zou hier een rol in kunnen spelen.

3 Opzet maatwerkplan

Op het vlak van techniek staat een aantal zaken binnen het Insula College nog in de kinderschoenen. Binnen dit gebiedstraject is een eerste aanzet gegeven voor de structurele inbedding van het thema zwerfafval in het curriculum. De school gaat met de volgende activiteiten aan de slag:

- aanstellen projectgroep van betrokken docenten binnen het Insula College;
- jaarlijkse afvalweek voor leerjaar 1;
- jaarlijks Cradle to Cradle programma voor leerjaar 2;
- inbedden thema zwerfafval in het vak techniek.

Deze zaken worden hier verder toegelicht.

Projectgroep Insula College

Een projectgroep van docenten gaat er voor zorgen dat het thema zwerfafval een zodanige plek krijgt binnen het lesprogramma dat continuïteit ook gewaarborgd is. Daarnaast zullen ook ideeën over activiteiten met betrekking tot thema binnen deze projectgroep verder ontwikkeld worden.

Binnen het Insula College nemen de volgende mensen deel aan deze projectgroep:

- Marleen Brugman (coördinator activiteiten);
- Diane Ensink (docent biologie);
- Frank Kouwenhoven (docent biologie);
- Ruud Maasdam (docent techniek).

Afvalweek

Vóór ieder schoolvakantie heeft leerjaar 1 t/m 3 een projectweek. Over het algemeen wordt binnen een projectweek extra aandacht besteed aan één van de profielen van de school (cultuur en sport).

Een projectweek wordt opgesteld per leerjaar. Indien er geen activiteiten gepland staan voor een projectweek, dan wordt teruggevallen op het reguliere lesrooster.

Voor het schooljaar 2011-2012 wordt voor leerjaar 1 nog een afvalweek in het programma opgenomen, waarschijnlijk in maart of juni 2012.

Vanaf schooljaar 2012-2013 wordt de afvalweek jaarlijks voor leerjaar 1 georganiseerd in de projectweek van oktober. Op een dergelijke manier krijgen de "beginnende" leerlingen direct de juiste normen en waarden mee.

De afvalweek wordt aangeboden en verzorgd door Weizigt NMC. Een voorbeeld van de opzet van de afvalweek vindt u in onderstaand schema.

dag	activiteit
maandag	introduceert en een omgevingscan: waar ligt het meeste zwerfafval en andere soorten vervuiling?
dinsdag	afnemen interviews in de buurt: wat vinden de diverse stakeholders (buurtbewoners, winkeliers etc.) van de zwerfafvalproblematiek?
woensdag	excursie naar afvalverwerkingsstation HVC
donderdag	opstellen presentatie + zwerfafval opruimen in/rond de school
vrijdag	presentatie voor gemeente en eventueel buurtbewoners

De projectgroep van het Insula college onderzoekt nog hoeveel tijd er binnen de projectweek beschikbaar is voor de afvalweek. De precieze invulling van de afvalweek hangt hiermee samen en zal door de projectgroep en Weizigt NMC verder worden uitgewerkt.

Cradle to Cradle

Leerjaar 2 van het Insula College heeft al een aantal maal deelgenomen aan het Cradle to Cradle programma van Weizigt NMC. Dit programma beslaat ongeveer een dagdeel en bestaat uit de volgende activiteiten:

- Introductie;
- Duurzaamheidsquiz over afval;
- Opdrachten op de boerderij over afval;
- Introductieles Cradle to Cradle;
- Introductiefilm over Cradle to Cradle;
- Ontwerpen van een Cradle to Cradle product in groepjes;
- Korte presentatie (pitch) van de leerlingen om hun product te verkopen.

Sander Verschuren is reeds in gesprek met de projectgroep van het Insula College om dit programma onderdeel voor het schooljaar 2011-2012 nog in te plannen. Vanaf schooljaar 2012-2013 wordt het Cradle to Cradle programma een vast onderdeel van het curriculum voor het tweede leerjaar.

Het Insula College heeft aangegeven dat het naar de middelen zoekt om het Cradle 2 Cradle programma verder uit te bouwen. In het vervolg zou de school graag het 'beste' ontwerp van een sessie met behulp van een professional verder willen ontwikkelen en uiteindelijk willen laten produceren. De middelen hiervoor ontbreken echter bij de school.

Techniek

Het Insula College heeft de ambitie om naast de profielen 'cultuur' en 'sport' op termijn ook het profiel 'techniek' te ontwikkelen. De leerlingen uit leerjaar 1 en 2 krijgen nu technieklessen. Zwerfafval kan op verschillende manieren een plek krijgen in deze lessen, bijvoorbeeld:

- het sorteren van zwerfafval en onderzoeken van de materialen waaruit de producten bestaan;
- het onderzoeken van de verwerkingsmogelijkheden van producten die in het zwerfafval voorkomen;
- het ontwerpen en bouwen van een slimme afvalbak;
- het ontwikkelen van opruimtools.

Dit biedt de mogelijkheid om op een meer diepgaande manier een zwerfafvalonderwerp uit te werken.

De nieuwe techniekdocent zal met de andere leden van de projectgroep gaan bekijken hoe binnen de technieklessen het beste aandacht besteed kan worden aan het thema zwerfafval.

4 Afspraken

Bij de organisatie en het structureel inbedden van de activiteiten rondom zwerfafval zijn in principe drie partijen betrokken: de school (organisatie en uitvoering), de gemeente (faciliteren materiaal) en Weizigt NMC(organisatie educatieve activiteiten, communicatie).

Om de organisatie goed te laten verlopen en de beoogde activiteiten structureel voort te kunnen zetten, is het belangrijk onderling goede afspraken te maken.

Taakverdeling

Insula College

- Voortzetten van de corveebeurten in en rond de school.
- Plannen van afvalweek en het Cradle to Cradle programma.
- Inbedden van zwerfafval gerelateerde activiteiten bij de technieklessen.
- Draagvlak creëren onder docenten en leerlingen om deel te nemen aan deze acties of ze te begeleiden.
- Op de hoogte houden van de directie van Insula College Reeland (Halmaheiraplein) over de aanpak en de resultaten. Zo mogelijk ook betrekken bij de aanpak.

Gemeente

- Faciliteren benodigd materiaal en expertise (grijpers, hesjes, etc.).

Weizigt NMC

- Meedenken met Insula College over opzet gewenste educatieve activiteiten.
- Uitvoeren educatieve activiteiten.
- Ondersteuning in de communicatie door middel van bijvoorbeeld een wijkinformatie.

Afstemming

Hoewel de meeste afstemming plaatsvindt tussen school en gemeente, is het ook belangrijk om contact te houden met het Insula College Reeland en eventueel de bewonersvereniging. Het is goed om van elkaar te weten wie wat wanneer wil gaan uitvoeren. Misschien kan een gezamenlijke (schoonmaak-)actie ook uitkomst bieden. Uiteindelijk streven zowel de scholen als de bewoners en de gemeente naar een prettige en schone buurt. Afstemming en samenwerking waar mogelijk kan dit doel alleen maar dichterbij brengen.